

ZBIÓR KART
MODUŁ
NAUCZYCIELSKI

KARTA KURSU

Nazwa	Komunikacja interpersonalna
Nazwa w j. ang.	<i>Interpersonal communication</i>

Koordinator		Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

- Rozwijanie umiejętności skutecznej komunikacji interpersonalnej w środowisku edukacyjnym
- Poznanie barier i strategii radzenia sobie w komunikacji z uczniami i współpracownikami
- Kształtowanie kompetencji społecznych i autorefleksji niezbędnych w pracy nauczyciela

Warunki wstępne

Wiedza	• Znajomość pojęć z zakresu psychologii i pedagogiki, takich jak procesy poznawcze, emocje, motywacje oraz rozwój człowieka. • Wiedza o funkcjonowaniu systemu oświaty oraz normach i procedurach w działalności edukacyjnej. • Świadomość roli komunikacji w procesie nauczania, wychowania i współpracy w środowisku szkolnym.
Umiejętności	• Umiejętność skutecznego słuchania i formułowania jasnych wypowiedzi. • Zdolność obserwacji i analizy zachowań interpersonalnych w kontekście edukacyjnym. • Umiejętność rozpoznawania własnych emocji oraz podstawowe strategie radzenia sobie ze stresem. • Umiejętności współpracy w grupie i prowadzenia prostych rozmów interpersonalnych.
Kursy	-

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekty uczenia się dla kursu Absolwent zna i rozumie:	Odniesienie do efektów dla SKN
	podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego;	B.1. W1.
	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych;	B.1. W3.
	proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami;	B.1. W4.
	zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.	B.1. W5.
	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących	OW01
	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów	OW03
	normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym)	OW04
	strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji	OW08
	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawdziwości i zakłócenia	OW12

	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem	OW14
--	--	------

	Efekty uczenia dla kursu absolwent potrafi:	Odniesienie do efektów dla SKN
Umiejętności	obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania	B.1.U2.
	skutecznie i świadomie komunikować się	B.1.U3.
	porozumieć się w sytuacji konfliktowej	B.1.U4.
	rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się	B.1. U5
	identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań	B.1. U6
	radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami;	B.1.U7.
	zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób	B.1.U8.
	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	OU01
	adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	OU02
	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym	OU03
	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli	OU05
	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;	OU06
	podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów	OU07
	rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów	OU08
	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów	OU09
	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem	OU10
	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu	OU15

	samodzielne rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii.	OU18
--	---	------

Kompetencje społeczne	Efekty uczenia dla kursu Absolwent jest gotów do:	Odniesienie do efektów dla SKN
	autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym	B.1. K1
	wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych	B.1. K2
	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	OK01
	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	OK02
	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią	OK03
	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji	OK06
	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalne	OK07

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	-	-		15		-		-		-	-
15											

Opis metod prowadzenia zajęć:

- Aktywność na zajęciach i udział w ćwiczeniach praktycznych
- Krótki test wiedzy lub refleksja pisemna dotycząca własnych kompetencji komunikacyjnych
- Prezentacja wybranego tematu lub scenka sytuacyjna z komunikacji interpersonalnej
- analiza tekstów, dyskusja, burza mózgów, analiza przypadków, ćwiczenia indywidualne i w grupach

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia symulacyjne	Studium przypadku	Prezentacja	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium zaliczeniowe
B.1. W1.			x					x					x
B.1. W3.			x		x			x					x
B.1. W4.			x	x				x					x
B.1. W5.			x					x					x
OW01			x							x			x
OW03			x	x						x			x
OW04			x										x
OW08								x		x			x
OW12			x					x					x
OW14			x										x
B.1.U2.				x									
B.1.U3.			x										
B.1.U4.			x							x			
B.1. U5.				x						x			
B.1. U6										x			
B.1.U7.			x							x			
B.1.U8.					x					x			
OU01				x				x					
OU02					x								
OU03						x							
OU05							x						
OU06						x							
OU07					x					x			
OU08				x									
OU09			x					x					
OU10			x		x			x					
OU15								x		x			x
OU18										x			
B.1. K1										x			
B.1. K2				x				x					
OK01								x					
OK02			x							x			
OK03			x				x	x					
OK06					x		x						
OK07							x	x					

Kryteria oceny	- Aktywność na zajęciach- udział w dyskusjach, ćwiczeniach, symulacjach, refleksja ustna - Kolokwium zaliczeniowe - Krótkie studium przypadku, analiza sytuacji komunikacyjnej, dziennik refleksji lub mini-projekt
Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Forma zajęć: ćwiczenia			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
W1	Wprowadzenie do komunikacji interpersonalnej	B.1.W1, B.1.W3, B.1.U3, OW03, OW12, OU01, OU15, OK01, OK03	2
W2	Bariery i trudności w komunikacji	B.1.W3, B.1.W4, B.1.U5, OW12, OW14, OU01, OU02, OK03, OK07	2
W3	Aktywne słuchanie i techniki skutecznej komunikacji	B.1.U3, B.1.U6, OW12, OU06, OU08, OK03, OK07	2
W4	Komunikacja w sytuacjach konfliktowych	B.1.W3, B.1.U4, B.1.U7, OW12, OU01, OU05, OU07, OU09, OK03, OK07	2
W5	Empatia i spostrzeganie społeczne	B.1.W3, B.1.U2, B.1.K2, OW03, OU03, OU06, OK02, OK03	2
	Liczba godzin:	10	

Forma zajęć: ćwiczenia zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
K1	Autorefleksja i samorozwój nauczyciela	B.1.W5, B.1.U7, B.1.U8, B.1.K1, OW01, OW12, OU10, OU18, OK01, OK06	2
K2	Komunikacja w zespołach edukacyjnych i współpraca z rodzicami	B.1.U3, B.1.U8, B.1.K2, OW04, OW08, OK02, OK07	3
	Liczba godzin:	5	

Wykaz literatury podstawowej

Nęcki, Z. *Komunikacja międzyludzka*. Oficyna Wydawnicza: Drukarnia Antykwa, Kraków 2000.
Stewart, J. (red.) *Mosty zamiast murów: podręcznik komunikacji interpersonalnej*. PWN, Warszawa 2012.
Głodowski, W. *Komunikowanie interpersonalne*. Hansa Communication, Warszawa 2006.
Grzenia „Komunikacja językowa w Internecie” PWN Warszawa 2007 rozdziały: 1.3-1.10
M. Bugajski, *Język w komunikowaniu*, PWN Warszawa 2007

Wykaz literatury uzupełniającej

Kaczmarek, B., Kucharski, A., Stencel, M. (red.) *Komunikowanie się. Problemy i perspektywy*. Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006
Pease, A. *Mowa ciała. Jak odczytywać myśli innych ludzi z ich gestów*. Wydawnictwo Jedność, Kielce 2005.
Kozyra, B. *Komunikacja bez barier*. Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2008.
B. Dobek-Ostrowska, *Podstawy komunikowania społecznego*, Wrocław 2004
J. Fiske, *Wprowadzenie do badań nad komunikowaniem*, Astrum Wrocław 2003
Houston P. i in. *Anatomia kłamstwa*. Wydawnictwo SQN, 2015
D. G. Leathers, *Komunikacja niewerbalna*, PWN Warszawa 2007
M. Marcjanik, *Grzeczność w komunikacji językowej*, PWN Warszawa 2008
Matsumo D., L. Juang, *Psychologia międzykulturowa*, GWP, Gdańsk 2007
Morreale S.P., B.H.Spitzberg, J.K. Barge, *Komunikacja między ludźmi*, PWN, Warszawa 2007
M. Szopski, *Komunikowanie interkulturowe*, WSiP, Warszawa 2005

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, ćwiczenia praktyczne)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	2
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	3
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	1
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	3
Ogółem bilans czasu pracy		25
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

KARTA KURSU

Nazwa	Psychologia kliniczna
Nazwa w j. ang.	<i>Clinical psychology</i>

Koordinator		Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

- przekazanie wiedzy rodzajach zaburzeń, psychoterapii, o emocjach i relacjach społecznych – perspektywa rozwojowa, psychodynamiczna i systemowa.
- prawidłowy rozwój emocjonalny i społeczny jako warunek zdrowego rozwoju i efektywnej edukacji dzieci i młodzieży.
- zaburzenia zachowania i emocji u dzieci i młodzieży a zaburzenia psychiczne. Zaburzenia osobowości, neurozy.
- przekazywanie wiedzy dotyczącej różnic między oddziaływaniami treningowymi (rozwijającymi) a terapeutycznymi (psychokorekcyjnymi).
- trenowanie umiejętności praktycznych studentów w pomaganiu z radzeniem sobie z emocjami i ich wpływem na funkcjonowanie w środowisku domowym i szkolnym

Warunki wstępne

Wiedza	• znajomości pojęć psychologicznych (procesy poznawcze, emocje, zaburzenia zachowania).
Umiejętności	• obserwacji i opisu zachowania • komunikowania się w sposób empatyczny i zrozumiały • analizowania podstawowych sytuacji społecznych lub wychowawczych
Kursy	• Wprowadzenie do psychologii, • Komunikacja interpersonalna, • Psychologia rozwojowa

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu Absolwent zna i rozumie:	Odniesienie do efektów dla SKN
	podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego	B.1.W1
	proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia	B.1.W2
	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych	B.1.W3
	zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe	B.1.W5
	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne;	OW02
	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów	OW03
	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji	OW05
	zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania	OW06
	sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej	OW07
	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością	OW10

	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy	OW11
	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia	OW12
	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem	OW14

	Efekt uczenia się dla kursu Absolwent umie i potrafi:	Odniesienie do efektów dla SKN
Umiejętności	obserwować procesy rozwojowe uczniów	B.1.U1
	obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania	B.1.U2
	rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się	B.1.U5
	radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami	B.1.U7.
	zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób	B.1.U8.
	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	OU01
	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym;	OU03
	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli	OU05
	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia	OU06
	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów	OU09
	monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły	OU11
	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego	OU12
	skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych	OU14
	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu	OU15

	samodzielne rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii	OU18
--	--	------

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu Absolwent jest gotów do:	Odniesienie do efektów dla SKN
	autorefleksji nad rozwojem zawodowym	B.1.K1
	potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę psychologiczną do analizy zdarzeń pedagogicznych.	B.1.K2.
	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	OK01
	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią	OK03
	podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej	OK04
	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji	OK06
	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	OK07

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	15	-		15		-		-		-	-
30											

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład interaktywny, prezentacje multimedialne, Analiza przypadków klinicznych (studia przypadków), Dyskusja kierowana i praca w grupach, Ćwiczenia diagnostyczne i symulacje samoobserwacja i obserwacja, projekty indywidualne i grupowe

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Analiza przypadku	Prezentacja	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	test
B.1.W1										x		x	x
B.1.W2				x	x					x		x	x
B.1.W3					x							x	x
B.1.W5								x		x		x	x
OW02										x			
OW03					x					x			
OW05				x									
OW06				x									
OW07				x				x					
OW10				x									x
OW11				x									x
OW12								x					
OW14				x				x					
B.1.U1				x				x		x			
B.1.U2				x				x		x			
B.1.U5				x				x		x			x
B.1.U7.					x			x		x			
B.1.U8.								x		x			
OU01				x									
OU03				x				x					
OU05				x				x					
OU06				x				x					
OU09				x				x					
OU11				x				x					
OU12				x				x					
OU14				x				x					
OU15												x	
OU18								x		x			
B.1.K1				x				x		x			
B.1.K2.				x				x		x			
OK01								x		x			
OK03								x					
OK04				x				x					
OK06				x				x					
OK07				x				x		x			

Kryteria oceny

Zaliczenie kursu dokonywane są na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach, udziału w dyskusjach oraz w oparciu o sporządzony esej na zadany temat.

Egzamin pisemny. Kryteria oceniania:

91 – 100% bardzo dobry (5.0), 81 – 90% plus dobry (4.5), 71 – 80% dobry (4.0), 61 –

	70% plus dostateczny (3.5), 51 – 60% dostateczny (3.0), 50% i poniżej 50% niedostateczny (2.0)
--	--

Uwagi	Praca pisemna (esej) oceniana jest jako: bardzo dobra (gdy znajomość tematyki i aktualność wiedzy nie budzą zastrzeżeń), dobra (gdy praca prawidłowo przedstawia opisywany temat, ale zawiera drobne braki), dostateczna (gdy praca spełnia jedynie podstawowe kryteria znajomości opisywanej problematyki), niedostateczna (gdy praca zawiera podstawowe błędy i nieścisłości opisywanej problematyki)
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Forma zajęć: wykłady			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
W1	Wprowadzenie do psychologii klinicznej	B.1.W1, B.1.W2, OW02, OW06, OW14	1
W2	Klasyfikacja zaburzeń psychicznych: ICD-11, DSM-5	B.1.W2, B.1.W3	2
W3	Zaburzenia emocjonalne i zachowania u dzieci i młodzieży	B.1.W2, OW05, OW06, OU03, OU06, OU12	2
W4	Depresja, ADHD, spektrum autyzmu	B.1.W2, B.1.W3, OW05, OW06, OU03, OU06, OU12	2
W5	Diagnoza psychologiczna – metody, narzędzia	B.1.W2, B.1.U1, OW07, OU01, OU03, OU11	2
W6	Kryzys psychiczny, interwencja, pomoc	B.1.W5, B.1.U7, OU05, OU14, OK03, OK04	2
W7	Stres i wypalenie zawodowe nauczyciela	B.1.W5, B.1.U8, OW03, OU06, OU18, OK01, OK06, OK07	2
W8	Etyczne aspekty pracy nauczyciela z uczniem w kryzysie	B.1.K1, B.1.K2, OW10, OW11	2
	Liczba godzin:	15	

Forma zajęć: ćwiczenia			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
C1	Obserwacja zachowań i objawów klinicznych	B.1.U1, B.1.U2, OU01, OU03, OU11	2
C2	Analiza przypadków klinicznych – praca grupowa	B.1.U1, B.1.K2, OU01, OU05, OK07	2
C3	Komunikacja z uczniem w kryzysie	B.1.U3, B.1.U4, OW12, OU06, OU15, OK03	2
C4	Strategie radzenia sobie ze stresem	B.1.W5, B.1.U7	2
C5	Autorefleksja nauczyciela i rozwój zawodowy	B.1.U8, B.1.K1, OU18, OK01, OK06	2
	Liczba godzin:	10	

Forma zajęć: ćwiczenia zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
Cw1	„Zobaczyć, zrozumieć, zareagować” – identyfikowanie zaburzeń rozwojowych u uczniów (studia przypadków) Sytuacje trudne w klasie – ćwiczenia symulacyjne	B.1.U1, B.1.U2, B.1.U5, B.1.U7, B.1.U8, B.1.K2, OW06, OU03, OU06, OU09, OU12, OK03	5
	Liczba godzin:	5	

Wykaz literatury podstawowej

Aronson E. (2001). *Psychologia społeczna*. Serce i umysł. Wyd. Zys i S-ka.
 Barbaro de B. (1997). *Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny*. Wyd. UJ, Kraków.
 Biała M. (2006). *Problemy z zachowaniem dzieci i młodzieży*. Wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa.
 Bloomquist M.L. (2011). *Trening umiejętności dla dzieci z zachowaniami problemowymi*. Wyd. UJ, Kraków.
 Carson, R.C., Butcher, J.N., Mineka, S. (2003), *Psychologia zaburzeń*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.
 Cierpiałkowska, L., Gościniak, J. (2005) *Współczesna psychoanaliza. Modele konfliktu i deficytu*. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.
 Psychologiczne aspekty trudności w wychowywaniu dzieci z zaburzeniami rozwoju i zachowania, red. K. Kaleta, J. Mróz (2010), Wyd. Ped. ZNP, Kielce

Wykaz literatury uzupełniającej

Psychologia zdrowia dzieci i młodzieży: perspektywa kliniczna, red. W. Pilecka, (2011), Wyd. UJ, Kraków.
Terapia dzieci i młodzieży, red. I. Dąbrowska – Jabłońska. (2006), Oficyna Wyd. Impuls, Kraków
 Geldard D., Geldard K. (2005), *Jak pracować z dziecięcymi grupami terapeutycznymi*. GWP, Gdańsk.
 Rembowski, J. (1975). *Metody projekcyjne w psychologii dzieci i młodzieży*, Wydawnictwo Naukowe PWN.
 Schaffer, H. R. (2007). *Psychologia dziecka*. Wydawnictwo Naukowe PWN.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium, ćwiczenia	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	3
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	6
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU

Nazwa	Psychologia rozwojowa
Nazwa w j. ang.	<i>Developmental psychology</i>

Koordinator		Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Wiedza: dostarczenie wiedzy o teoretycznych ujęciach procesów rozwoju człowieka; wprowadzenie pojęć służących wyjaśnianiu procesu rozwoju człowieka i jego modelowych ujęć;

Umiejętności: zapoznanie z potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w poszczególnych okresach rozwoju człowieka od dzieciństwa do dorosłości; zrozumienie teorii, norm rozwojowych z zakresu psychologii, obserwacja, analiza, komunikacja.

Kompetencje społeczne: uwrażliwienie na problemy związane ze wspomaganiem rozwoju człowieka, praca w zespole oraz refleksja nad potrzebą ciągłego rozwoju osobistego, zawodowego i przestrzeganiem etyki zawodowej.

Warunki wstępne

Wiedza	podstawowe pojęcia z zakresu psychologii (np. procesy poznawcze, emocje, motywacja, osobowość)
Umiejętności	umiejętność analizy literatury naukowej oraz gotowość do pracy indywidualnej i zespołowej.
Kursy	Wprowadzenie do psychologii, Komunikacja interpersonalna

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu Absolwent zna i rozumie:	Odniesienie do efektów dla SKN
Wiedza	podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego;	B.1.W1.
	proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia	B.1.W2.
	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych	B.1.W3.
	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne	OW02
	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów	OW03
	zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania;	OW06
	sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej	OW07
	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością	OW10
	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia	OW12

	Efekt uczenia się dla kursu absolwent potrafi:	Odniesienie do efektów dla SKN
Umiejętności	obserwować procesy rozwojowe uczniów	B.1.U1.
	obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania	B.1.U2
	rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się	B.1.U5.
	identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań	B.1.U6.
	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	OU01
	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym	OU03
	projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	OU04
	podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów	OU07
	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów	OU09
	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem	OU10
	monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły	OU11
	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego	OU12
	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu	OU15
	samodzielne rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii	OU18

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu Absolwent jest gotów do:	Odniesienie do efektów dla SKN
	autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym	B.1.K1.
	wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych	B.1.K2.
	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	OK01
	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	OK02
	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią	OK03
	podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej	OK04
	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska	OK05
	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji	OK06
	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	OK07

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15	-		15		-		-		-		-
30												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład interaktywny, dyskusja dydaktyczna, analiza przypadków (case study), ćwiczenia warsztatowe, praca w grupach, praca projektowa, odgrywanie ról- gry dydaktyczne, praca z tekstem źródłowym

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	warsztaty	Analiza przypadku	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Test
B.1.W1.								x		x		x	
B.1.W2.					x			x				x	
B.1.W3.		x			x			x				x	
OW02								x				x	
OW03					x					x		x	
OW06					x							x	
OW07						x						x	
OW10					x			x				x	
OW12		x								x		x	
B.1.U1					x			x		x			
B.1.U2				x				x		x			
B.1.U5					x			x		x			
B.1.U6				x				x		x			
OU01					x			x					
OU03				x		x							
OU04				x		x							
OU07				x		x							
OU09				x				x					
OU10				x				x					
OU11								x					
OU12					x			x					
OU15					x					x		x	
OU18					x			x					
B.1.K1.				x				x					
B.1.K2.					x			x					
OK01					x			x		x			
OK02				x		x		x					
OK03		x		x	x								
OK04					x	x							
OK05				x		x							
OK06			x			x							
OK07				x						x			

Kryteria oceny	• Wykład: egzamin pisemny (min. 50 %) • Ćwiczenia: zaliczenie na ocenę – aktywność, analiza studiów przypadków, warsztaty; praca w grupach • Ćwiczenia zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych: zaliczenie z integracją praktyczną – ocena za zaangażowanie i refleksję w kontekście rzeczywistych zajęć. Obecność: min. 80 % (ćw.) i 60 % (wykłady).
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Forma zajęć: wykłady			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
W1	Wprowadzenie do psychologii rozwojowej	B.1.W1., B.1.W2, OW02, OW12, OU01, OK01	3
W2	Teorie rozwoju człowieka: Piaget, Erikson, Vygotski, współczesne podejścia	B.1.W1., B.1.U1., OW02, OW03, OU03, OK04	3
W3	Rozwój poznawczy i emocjonalny – od niemowlęctwa do adolescencji	B.1.W2., B.1.W, B.1.U1., B.1.U5., OW02, OW06, OU03, OU07, OK02	3
W4	Normy rozwojowe i dysharmonie – zaburzenia, specyficzne potrzeby uczniów	B.1.W3, B.1.U6., OW06, OW10, OU07, OU12, OK04, OK05	3
W5	Psychologia społeczna rozwoju i komunikacja interpersonalna	B.1.W3., B.1.U2, B.1.K2., OW12, OU01, OU09, OK03	3
	Liczba godzin:	15	

Forma zajęć: ćwiczenia			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
C1	Obserwacja i analiza zachowań uczniów	B.1.U1., B.1.U5., B.1.U6., OW02, OU01, OU11, OK07	2
C2	Diagnoza potrzeb i trudności rozwojowych	B.1.U6., B.1.U2, OW07, OU03, OU04, OK04	2
C3	Zaburzenia i specyficzne potrzeby edukacyjne	B.1.W3., B.1.U6. B.1.K2., OW06, OW10, OU12, OK04	2
C4	Komunikacja w pracy nauczyciela	B.1.W3., B.1.K2., OW12, OU15, OK03	2
C5	Autorefleksja i rozwój zawodowy nauczyciela	B.1.K2., B.1.K1., OU18, OK06	2
Liczba godzin:		10	

Forma zajęć: ćwiczenia zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
K1	Uczeń w rozwoju – rozpoznawanie i wspieranie potrzeb dzieci i uczniów w procesie wychowania i uczenia się	B.1.U1, B.1.U2, B.1.U5, B.1.U6, OW02, OW06, OU03, OU10, OK02	5
Liczba godzin:		5	

Wykaz literatury podstawowej

- Trempała J. (2011) (red.), Psychologia rozwoju człowieka: podręcznik akademicki. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Brzezińska A. (red.), *Psychologiczne portrety człowieka: praktyczna psychologia rozwojowa*. GWP.
- Erikson E. H. (2004). Tożsamość a cykl życia. Poznań: Wydawnictwo Zysk i S-ka.
- Czerwińska-Jasiewicz M. (2005). Rozwój psychiczny młodzieży a jej koncepcje dotyczące własnego życia. Warszawa: IP PAN.

Wykaz literatury uzupełniającej

- Bee H., *Psychologia rozwoju człowieka*, Zys i S-ka
- Wróblewska M. (2015) *Kompetencje twórcze w dorosłości*. Wydawnictwo Trans Humana Białystok (monografia)

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	2
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	4
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	3
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU

Nazwa	Wprowadzenie do psychologii
Nazwa w j. ang.	<i>Introduction to psychology</i>

Koordinator		Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

- poznanie kluczowych pojęć psychologii
- zrozumienie rozwoju psychicznego i społecznego ucznia
- rozwijanie umiejętności obserwacji, analizy i komunikacji w pracy nauczyciela
- przygotowanie do wykorzystywania wiedzy psychologicznej w analizie zachowań uczniów i organizacji środowiska edukacyjnego
- wzmacnianie postawy refleksyjnej i gotowości do samorozwoju.

Warunki wstępne

Wiedza	-
Umiejętności	-
Kursy	-

Efekty uczenia się

	Efekty uczenia się dla kursu Absolwent zna i rozumie:	Odniesienie do efektów dla SKN
Wiedza	podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego;	B.1. W1.
	proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia;	B.1. W2.
	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych;	B.1. W3.
	proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami;	B.1. W4.
	zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.	B.1. W5.
	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne	OW02
	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia	OW12
	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem	OW14

Umiejętności	Efekty uczenia dla kursu absolwent potrafi:	Odniesienie do efektów dla SKN
--------------	--	--------------------------------

obserwować procesy rozwojowe uczniów	B.1.U1
obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania	B.1.U2.
skutecznie i świadomie komunikować się	B.1.U3.
porozumieć się w sytuacji konfliktowej	B.1.U4.
rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się	B.1. U5
radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami;	B.1.U7.
obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	OU01
rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym	OU03
samodzielne rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii	OU18

	Efekty uczenia dla kursu Absolwent jest gotów do:	Odniesienie do efektów dla SKN
Kompetencje społeczne	autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym	B.1. K1
	wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych	B.1. K2
	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	OK01
	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	OK02
	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią	OK03

[illegible]

Opis metod prowadzenia zajęć

- Wykład problemowy, prezentacje multimedialne,
- Studium przypadku,
- Analiza obserwacji z praktyk,
- Dyskusja refleksyjna.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	kolokwium	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Test wiedzy	Studium przypadku
B.1.W1.		x						X	x	X		x	
B.1.W2.								X		X		x	x
B.1.W3.		x						X	x	X		x	
B.1.W4.								X		X		x	x
B.1.W5.								X		X			
OW02					x					x			x
OW12		x						x				x	
OW14										x		x	x
B.1.U1								X		X			x
B.1.U2.		x						x					
B.1.U3.		x						x					
B.1.U4.		x						x					
B.1.U5								x				x	x
B.1.U7.										x			
OU01					x			x					x
OU03		x						x					
OU18										x			
B.1.K1										x			
B.1.K2												x	x
OK01		x						x					
OK02		x						x					
OK03		x											

Kryteria oceny

- Obecność na zajęciach (min. 80%)
- Aktywność podczas zajęć zintegrowanych z praktyką
- Udział w dyskusjach
- Test lub esej podsumowujący wiedzę psychologiczną i refleksję

Uwagi

Test/praca pisemna (esej) oceniany jest jako: bardzo dobry (gdy znajomość tematyki i aktualność wiedzy nie budzą zastrzeżeń), dobry (gdy praca prawidłowo przedstawia opisywany temat, ale zawiera drobne braki), dostatecznie (gdy praca spełnia jedynie podstawowe kryteria znajomości opisywanej problematyki), niedostatecznie (gdy praca

zawiera podstawowe błędy i nieścisłości opisywanej problematyki).

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Forma zajęć: wykłady			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
W1	Przedmiot i zadania psychologii. Podstawowe kierunki i teorie psychologiczne.	B.1.W1, OW02, OU18, OK01	1
W2	Metody badań psychologicznych.	B.1.W1, OW02, OU01, OU18, OK01	1
W3	Psychologia rozwoju człowieka – rozwój poznawczy, emocjonalny, społeczny.	B.1.W2, OW02, OW14, OU01, OU03, OU18, OK02	2
W4	Osobowość, temperament, różnice indywidualne.	B.1.W1, B.1.W2, OW02, OU01, OU03, OU18, OK02	1
W5	Motywacja i emocje – znaczenie w regulacji zachowania.	B.1.W1, OW02, OW12, OU01, OU03, OU18, OK03	1
W6	Postawy, wartości, zachowania społeczne, komunikacja społeczna.	B.1.W3, OW12, OU01, OU18, OK02, OK03	1
W7	Psychologia grupy – dynamika klasy szkolnej.	B.1.W3, OW12, OU01, OU03, OU18, OK02, OK03	1
W8	Uczenie się i pamięć – wybrane modele i strategie wspierania.	B.1.W4, OW02, OW14, OU03, OU18	1
W9	Zdrowie psychiczne nauczyciela – autorefleksja i samorozwój.	B.1.W5, OU18, OK01, OK03	1
Liczba godzin:		10	

Forma zajęć: ćwiczenia zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
K1	Obserwacja rozwoju i zachowań uczniów w środowisku klasy.	B.1.U1, B.1.U2, OW02, OW14,	2

		OU01, OU03, OU18, OK03	
K2	Analiza sytuacji komunikacyjnych i konfliktowych w klasie.	B.1.U3, B.1.U4, OW12, OU01, OU18, OK02, OK03	2
K3	Refleksja nad rolą nauczyciela, autorefleksja i radzenie sobie ze stresem.	B.1.U7, B.1.K1, B.1.K2, OW02, OU01, OU03, OU18, OK01, OK02, OK03	1
	Liczba godzin:	5	

Wykaz literatury podstawowej

Nęcka E., *Psychologia. Wprowadzenie*, Warszawa 2023.
 Kosslyn S. M., Rosenberg R. S., *Psychologia*, Kraków 2006.
 Zimbardo F. G., Johnson R. L., McCann V., *Psychologia. Kluczowe koncepcje*, T. I-V, Warszawa 2010.
 Dariusz Doliński, Jan Strelau *Psychologia. Podręcznik akademicki*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne / GWP 2024.

Wykaz literatury uzupełniającej

Augustyniak A., *Wprowadzenie do psychologii*, Warszawa 2018.
 Mietzel G., *Wprowadzenie do psychologii. Podstawowe zagadnienia*, Gdańsk 2003.
 Hock R. R., *40 prac badawczych, które zmieniły oblicze psychologii*, Gdańsk 2003.
 Zimbardo P., Johnson R., McCann V., *Psychologia. Kluczowe koncepcje*.
 Pilch T., Bauman T., *Zagadnienia psychologii wychowawczej*.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	2
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	4
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	3
Ogółem bilans czasu pracy		25
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

KARTA KURSU

Nazwa	Diagnoza edukacyjna
Nazwa w j. ang.	<i>The Educational Diagnosis</i>

Koordinator	dr Anna Kwatera	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest przedstawienie procesu diagnozy edukacyjnej. Poznanie i umiejętności stosowania metod i technik indywidualnego poznawania ucznia oraz diagnozowania problemów grupowych w klasie szkolnej. Dogłębne poznanie technik: wywiadu, obserwacji, ankiety, dyferencjału semantycznego, badania socjometrycznego, analizy dokumentów. Poznanie wybranych narzędzi badania dojrzałości szkolnej oraz testów badania umiejętności szkolnych i ich znaczenia w procesie edukacyjnym.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza o podstawowych kategoriach używanych w badaniach nad edukacją i wychowaniem; znajomość systemu oświaty; o roli nauczyciela i koncepcji pracy nauczyciela; głównych koncepcjach rozwoju ucznia, podstawowa wiedza na temat metod takich, jak: obserwacja, analiza dokumentów, wywiad, ankieta, socjometria, pomiar dydaktyczny
Umiejętności	korzystania z wiedzy z zakresu pedagogiki w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych; rozumienia różnic indywidualnych i kontekstu edukacyjnego; znajomość warunków wpływających na uczenie się, rozwoju mowy, emocji i motoryki
Kursy	Wprowadzenie do pedagogiki, Wprowadzenie do psychologii, Komunikacja interpersonalna, Dydaktyka ogólna

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu absolwent zna i rozumie:	Odniesienie do efektów dla SKN
Wiedza	sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej	OW07
	sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	B.2.W5.
	zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się, przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych i sposoby ich przezwyciężania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice	B.2.W6.

	Efekt uczenia się dla kursu absolwent potrafi:	Odniesienie do efektów dla SKN
Umiejętności	zdiagnozować potrzeby, możliwości, zdolności i trudności ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie; potrafi zastosować techniki poznawania ucznia w praktyce	B.2.U6.
	określić przybliżony potencjał ucznia	B.2.U7.
	rozpoznawać sytuację zagrożeń u uczniów	B.2.U5.
	skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych	OU14

	Efekt uczenia się dla kursu absolwent jest zdolny do:	Odniesienie do efektów dla SKN
Kompetencje społeczne	okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy	B.2.K1.
	profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej	B.2.K2.
	samodzielnego pogłębiania wiedzy	B.2.K3.
	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska	OK05

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin				15								
15												

Opis metod prowadzenia zajęć

Case study, dyskusja, warsztaty/symulacje z wykorzystaniem metod aktywizujących, obserwacja uczniów na podstawie filmu - dokonywanie opisu zgodnego z procedurą obserwacyjną, zadanie w terenie (socjometria lub wywiad z uczniem)

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Warsztaty/symulacje	Zajęcia terenowe	Analiza	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Kolokwium zaliczeniowe
B.2.W5					X	X		X				X
B.2.W6					X	X		X				X
OW07				X	X	X		X				X
B.2.U5			X	X	X	X		X				X
B.2.U6			X	X	X	X		X				X
B.2.U7			X	X	X	X		X				X
OU14				X		X		X				X
B.2.K1				X		x		x				
B.2.K2						X						
B.2.K3				X		X		X				X
OK05				X		X						

Kryteria oceny	Zaliczenie – projekt indywidualny (25 %), aktywność warsztatowa i dyskusja (25%), zadanie terenowe (25%), kolokwium zaliczeniowe (25%).
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Forma zajęć: ćwiczenia			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
C1	Pojęcie i znaczenie funkcjonalnej diagnozy edukacyjnej. Typologie i składniki systemu edukacyjnego. Warunki wpływające na przebieg oraz skuteczność uczenia się i funkcjonowania ucznia; środowisko społeczno-wychowawcze; metody i techniki wspomagające uczenie się.	B.2.W5, B.2.W6, OW07, B.2.U5, B.2.U6, B.2.K3, OK05	1
C2	Zasady i metody dokonywania diagnozy nauczycielskiej i określania potencjału ucznia; praca z uczniem zdolnym; techniki diagnostyczne w pedagogice: obserwacja, analiza dokumentów, metody kwestionariuszowe: wywiad, ankieta, dyferencjał semantyczny; socjometria; pomiar dydaktyczny; analiza dokumentów. Trafność oceniania szkolnego jako proces wspierania edukacyjnego rozwoju ucznia i cel diagnozy edukacyjnej.	B.2.W5, B.2.W6, OW07, B.2.U6, B.2.U7, OU14, B.2.K1, B.2.K2, OK05	2
C3	Specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się: zapobieganie, wczesne wykrywanie, działania wspierające.	B.2.W5, B.2.W6, OW07, B.2.U5, B.2.U6, B.2.U7, OU14, B.2.K1, B.2.K2, OK05	2
Liczba godzin:		5	

Forma zajęć: ćwiczenia zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
Cw1	Techniki diagnozy w szkole – praktyczny warsztat nauczycielski	B.2.U5, B.2.U6, B.2.U7	5
Cw2	„Nie tylko literki i cyferki” – jak rozpoznawać specyficzne trudnościami w uczeniu się.	B.2.U5, B.2.U6, B.2.U7	5
Liczba godzin:		10	

Wykaz literatury podstawowej:

Brzezińska, A. I. (2020). Socjometria. W: J. M. Brzeziński (Red.), *Metodologia badań społecznych* (s. 243-298). Warszawa: Zys i S-ka.

Chojak, M. (2021). *Nauczycielska diagnoza pedagogiczna w przedszkolu i w szkole*. Warszawa: Difin.

Knapik, T. (2018). *Diagnoza funkcjonalna. Planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej*. Warszawa: ORE.
Pozyskano z: https://ore.edu.pl/wp-content/uploads/2018/10/ost_knapik_diagnoza-funkcjonalna-2-z-okl..pdf

Kowalewski, M. (2021). *Ocenianie wspierające w budowaniu jakości praktyki edukacyjnej szkoły*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.

Kwatera, A. (2016). Zakresy kompetencji nauczyciela do pracy z uczniem wybitnie zdolnym. W: H. Stępniewska-Gębik, J. Rybska-Kłapa (red.), *Teoretyczne i praktyczne konteksty specjalnych potrzeb edukacyjnych* (s. XX-XX). Kraków: Libron.

Kwatera, A., Mądry-Kupiec, M. (2017). Edukacyjne znaczenie intra- i interpersonalnych relacji nauczyciel–uczeń w nawiązaniu do analizy transakcyjnej. *Edukacyjna Analiza Transakcyjna*, 6, 88–108.

Wykaz literatury uzupełniającej:

- Budzik, M. (2019). *Ocenianie kształtujące. Praktyczne wskazówki dla nauczycieli*. Warszawa: Raabe.
- Grzywniak, C. (2012). *Stymulacja rozwoju dzieci z trudnościami w uczeniu się*. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego.
- Koszwa, U. (2019). *Wczesna diagnoza dziecięcych trudności w liczeniu*. Kraków: Impuls.
- Mądry-Kupiec, M., Zawisza, E., Śliwa, E. (2018). *Objaw–znak–kod. Rozważania w kontekście prawidłowego i zaburzonego rozwoju dziecka*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Pedagogicznego.
- Miński, R. (2017). Wywiad pogłębiony jako technika badawcza. Możliwości wykorzystania IDI w badaniach ewaluacyjnych. *Przegląd Socjologii Jakościowej*, 13(3). Pozyskano w listopadzie 2020 z http://www.qualitativesociologyreview.org/PL/Volume39/PSJ_13_3_Minski.pdf
- Paszkiewicz, A. (2019). *Trudne sytuacje w klasie szkolnej – identyfikacja, propozycje rozwiązań*. Warszawa: Difin.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z późn. zm. (2020). Pozyskano z <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20200001280/O/D20201280.pdf>
- Skalik, K. (2018). *Specjalne potrzeby edukacyjne a matematyka*. Warszawa: ORE.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta).

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	-
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	2
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	3
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat	2
	Przygotowanie do egzaminu/kolokwium zaliczeniowego	2
Ogółem bilans czasu pracy		25
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

KARTA KURSU

Nazwa	Praca nauczyciela – wychowawcy w szkole
Nazwa w j. ang.	The work of the teacher educator in the school

Koordinator		Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest przybliżenie studentom problematyki związanej z wykonywaniem zawodu nauczyciela. W trakcie kursu studenci zapoznają się ze specyfiką pracy nauczyciela, -wychowawcy w przestrzeni szkoły i klasy szkolnej, ze specyfiką działań wychowawczych, opiekuńczych i profilaktycznych nauczyciela-wychowawcy, ze specyfiką dokumentacji szkoły i nauczyciela-wychowawcy, aspektami prawnymi i etycznymi pracy i zawodu nauczyciela.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza o podstawowych kategoriach używanych w badaniach nad edukacją i wychowaniem; znajomość systemu oświaty; o roli nauczyciela i koncepcji pracy nauczyciela
Umiejętności	korzystania z wiedzy z zakresu pedagogiki w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych
Kursy	Wprowadzenie do pedagogiki, Wprowadzenie do psychologii

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu Absolwent zna i rozumie:	Odniesienie do efektów SKN
Wiedza	-system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty	B.2.W1
	-zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami	B.2.W4
	-doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie	B.2.W7
	-zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania	OW06

	Efekt uczenia się dla kursu Absolwent umie i potrafi:	Odniesienie do efektów SKN
Umiejętności	-wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów	B.2.U1
	-zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego	B.2.U2
	-formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	B.2.U3
	-rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów	B.2.U5
	-określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju	B.2.U7
	-adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	OU02
	-tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądaných efektów wychowania i kształcenia	OU06
	-podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów	OU07
	-rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów	OU08
	-skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów	OU09
	-wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem	OU10
	- monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły	OU11
	- odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku	OU13

	Efekt uczenia się dla kursu Absolwent jest gotów do:	Odniesienie do efektów SKN
Kompetencje społeczne	-okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy	B.2.K1
	-profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej	B.2.K2
	-samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej	B.2.K3
	-współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	B.2.K4
	-posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	OK01
	-budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;	OK02
	-porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią	OK03
	-rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska	OK05
	-pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	OK07

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin				30							
30											

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, dyskusja, analiza aktów prawnych, metody aktywizujące, metody sytuacyjne i symulacyjne, esej; egzamin pisemny

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia symulacyjne	Analiza	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny
B.2.W1		X		X				X		X		X
B.2.W4		X	X	X				X		X		X
B.2.W7		X	X	X				X		X		X
OW06		X	X	X				X		X		X
B.2.U1		X	X					X				X
B.2.U3		X	X					X				X
B.2.U5		X	X	X				X		X		X
OU02		X	X	X				X		X		x
OU06		x	X					x				
OU07		X	X					X				
OU08		X						X				
OU09		X	X					X				
OU10		X	X					X				
OU11		X	X	X				X		X		
OU13		X	X	X				X		X		
B.2.K1		X										
B.2.K2		X	X									
B.2.K3		X										
B.2.K4		X										
OK01		X										
OK02		X										
OK03		X	X									
OK05		X	X									
OK07		X										

Kryteria oceny Udział w dyskusji oraz grach dydaktycznych podczas zajęć;

	Opracowanie planu pracy wychowawczej, konspektu godziny wychowawczej oraz projektu działań nad rozwojem ucznia; Esej na zadany temat; Egzamin pisemny
--	---

Uwagi	Treści kursu, cele uczenia się i efekty uczenia się mogą być realizowane za pomocą zajęć stacjonarnych, w formie hybrydowej lub za pomocą platformy Ms Teams.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Forma zajęć: ćwiczenia			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
C1	Praca opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyczna nauczyciela: program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, zadania wychowawcy klasowego w świetle przepisów prawa oraz prawa wewnątrzszkolnego. Diagnoza potrzeb wychowawczych klasy. Planowanie działań wychowawczych, monitorowanie i ewaluacja.	B.2.W1, B.2.W4, B.2.W7, OW06, B.2.U2, B.2.U3, B.2.K3, B.2.K4, OK07	2
C2	Metodyka pracy wychowawczej nauczyciela. Strategie rozmów z uczniem. Wychowanie jako proces kształtowania osobowości. Wczesna interwencja wychowawcza. Diagnoza potrzeb wychowawczych grupy uczniów. Ewaluacja zajęć wychowawczych.	B.2.W1, B.2.W4, B.2.U3, OU02, OU09, OU10, OK01, OK02, OK05, OK07	2
C3	Specyfika funkcjonowania klasy szkolnej: organizacja pracy klasy (zasady pracy), style kierowania klasą; Animacja życia klasowego (integracja, samorządność, kreowanie życia klasy), prawa ucznia. Znaczenie wartości w wychowaniu. Scenariusze zajęć wychowawczych: integracja klasy, komunikacja, wartości, radzenie sobie ze stresem.	B.2.W4, B.2.W7, OW06, B.2.U7, OU02, OU06, OU07, OU08, OU09, OU10, OU11, OU13, B.2.K1, OK01, OK02, OK03, OK05, OK07	3
C4	Konflikt – mediacje, negocjacje, komunikowanie potrzeb – strategie rozmowy. Etapy rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży. Problemy okresu dojrzewania i ich znaczenie dla działań wychowawczych. Rola relacji interpersonalnych w klasie szkolnej.	B.2.W4, B.2.U1, B.2.U5, OU06, OU08, OU10, OU11, OU13, B.2.K1, B.2.K2, OK01, OK02, OK03, OK05	2
C5	Doradztwo edukacyjne i zawodowe w perspektywie projektu ścieżki rozwoju ucznia. Diagnozowanie potrzeb ucznia w perspektywie indywidualizacji procesu wychowania oraz potrzeb zespołu klasowego w odniesieniu do animacji życia klasy. Wspieranie samorządności i rozwoju odpowiedzialności uczniów.	B.2.W4, B.2.W7, OW06, B.2.U1, B.2.U7, OU07, OU08, OU10, OU13, B.2.K1, OK07	3
C6	Zagrożenia dzieci i młodzieży. Sieć wsparcia dla ucznia, rodzica i nauczyciela. Współpraca z rodziną ucznia – formy i trudności. Współpraca ze specjalistami (psycholog, pedagog, kurator sądowy).	B.2.W4, OW06, B.2.U5, B.2.K1, B.2.K2, OK01, OK02, OK03, OK05, OK07	3
	Liczba godzin:	15	

Forma zajęć: ćwiczenia zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
Cw1	Od diagnozy do działania – tworzenie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły	B.2.U1, B.2.U5	5
Cw2	Jak rozmawiać, żeby usłyszeć i być usłyszonym – skuteczna komunikacja z uczniem	B.2.K1, B.2.K2	5
Cw3	„Uczniowie dla uczniów” – mediacje rówieśnicze jako sposób na rozwiązywanie konfliktów w szkole	B.2.K2	5
	Liczba godzin:	15	

Wykaz literatury podstawowej

Elliot, T., Place, M. (2000). *Dzieci i młodzież w kłopotcie. Poradnik nie tylko dla psychologów*. Warszawa: WSiP.

Janowski, A. (2002). *Poznanie ucznia*. Warszawa: WSiP.

Jarosz, E., Wysocka, E. (2007). *Diagnoza psychopedagogiczna: Podstawowe problemy i rozwiązania*. Warszawa: Żak.

Łukasik, J. M., Jagielska, K., Solecki, R. (2013). *Nauczyciel–Wychowawca–Pedagog. Szkolne wyzwania*. Kielce: Jedność.

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r., poz. 1327).

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r., poz. 619).

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 60, 949, 2203; z 2018 r., poz. 2245; z 2019 r., poz. 1287).

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2019 r., poz. 2215; z 2021 r., poz. 4).

Rozporządzenia do ustaw - aktualne.

Wykaz literatury uzupełniającej

Kwadera, A., Łukasik, J. M., & Kowal, S. (2018). *Odpowiedzialność. Wspólnotowość. Współpraca*. Kraków: Impuls.

Łukasik, J. M. (2016). *Poznać siebie i dbać o rozwój. W drodze do sukcesu*. Kraków: Akademia Ignatianum w Krakowie i Wydawnictwo WAM.

McWrither, J. J., McWrither, B. T., McWrither, E. H. (2001). *Zagrożona młodzież*. Warszawa: PARPA.

Szempruch, J. (2013). *Pedeutologia. Studium teoretyczno-pragmatyczne*. Kraków: Impuls.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, symulacje)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	3
	Przygotowanie do egzaminu	5
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU

Nazwa	Uczeń ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi (SPE)
Nazwa w j. ang.	<i>Student with Special Educational Needs</i>

Koordinator		Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

- Zapoznanie z podstawowymi regulacjami prawnymi w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- Poznanie najczęstszych przyczyn niepowodzeń szkolnych ucznia
- Poznanie problemów ucznia z dysleksją (dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią), nadpobudliwością psychoruchową z deficytami uwagi (ADHD), zaburzeniami ze spektrum autyzmu (ASD), zaburzeniami zachowania, zaburzeniami odżywiania (anoreksją i bulimią) oraz wsparcie uczniów szczególnie uzdolnionych

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza o podstawowych kategoriach używanych w badaniach nad edukacją i wychowaniem; znajomość systemu oświaty; o roli nauczyciela i koncepcji pracy nauczyciela
Umiejętności	korzystania z wiedzy z zakresu pedagogiki w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych
Kursy	Wprowadzenie do pedagogiki, Wprowadzenie do psychologii, Psychologia rozwojowa

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu Absolwent zna i rozumie:	Odniesienie do efektów SKN
Wiedza	system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktycznej; podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty;	B.2.W1
	zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami;	B.2.W4
	sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym	B.2.W5
	zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przewyżczania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice	B.2.W6
	normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym)	OW04
	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji	OW05
	zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania	OW06
	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością	OW10
	metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	OW15

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu Absolwent umie i potrafi:	Odniesienie do efektów SKN
	potrafi rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów	B.2.U5
	potrafi zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie	B.2.U6
	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	OU01
	adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	OU02
	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym	OU03
	projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	OU04
	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego	OU12

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu Absolwent jest zdolny do:	Odniesienie do efektów SKN
	okazywania empatii uczniom oraz zapewnianie im wsparcia i pomocy	B.2.K1
	profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej	B.2.K2
	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej	B.2.K3
	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	B.2.K4
	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	OK01
	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	OK02
	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią	OK03
	podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej	OK04
	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	OK07

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		EI	
Liczba godzin	-	-		15		-		-		-		-	
15													

Opis metod prowadzenia zajęć

Metody problemowe, eksponujące i podające; film, analiza przypadków; metody aktywizujące, interpretacja przepisów, warsztaty problemowe

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Metody problemowe	Ćwiczenia w szkole	Analizy przypadków	Analiza prawna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna lub projekt działań	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Egzamin praktyczny
B.2.W1		x		x	x			x		x		x	
B.2.W4		x		x	x			x		x		x	
B.2.W5		x		x	x			x		x		x	
B.2.W6		x		x	x			x		x		x	
OW04		x		x	x			x		x		x	
OW05		x		x	x			x		x		x	
OW06		x		x	x			x		x		x	
OW10		x		x	x			x		x		x	
OW15		x		x	x			x		x		x	
B.2.U5		x		x				x		x		x	
B.2.U6		x		x				x		x		x	
OU01		x		x				x		x		x	
OU02		x		x				x		x		x	
OU03		x		x				x		x		x	
OU04		x		x				x		x		x	
OU12		x		x				x					
B.2.K1								x					
B.2.K2								x					
B.2.K3								x					
B.2.K4								x					
OK01		x						x					
OK02								x					
OK03		x						x					
OK04		x						x					
OK07								x					

Kryteria oceny

Udział w analizach i dyskusji; umiejętność interpretacji przepisów prawa dotyczących pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
Do wyboru: projekt/plan pracy z uczniem (współpracy z nauczycielami i rodzicami): z dysleksją, dyskalkulią, nadpobudliwością psychoruchową z deficytem uwagi, ASD lub innymi trudnościami rozwojowymi lub praca wykonana z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych - prowadzenie z dzieckiem Dziennika Wydarzeń przez 2 tygodnie;
Egzamin pisemny

Uwagi	Istota przedmiotu zawiera się w kilku aspektach: - znajomości prawa związanego z prawami ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych i obowiązkami nauczyciela w tym zakresie, odpowiedzialności zawodowej oraz umiejętnością interpretacji odpowiednich przepisów; - wiedzy na temat najczęściej występujących zaburzeń rozwojowych i neurorozwojowych u dziecka oraz znajomości metod pracy z określonymi trudnościami rozwojowymi - wykształceniu potrzeby stałej aktualizacji wiedzy i podnoszenia kwalifikacji nauczycielskich
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Forma zajęć: ćwiczenia			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
C1	Podstawy prawne funkcjonowania szkoły i znajomość obowiązków nauczyciela wynikających z zapisów prawa, szczególnie zaś Ustawy o systemie oświaty, Karty Nauczyciela, Kodeksu Pracy oraz rozporządzeń MEiN związanych z pracą z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, pojęcia integracji i inkluzji	B.2.W1, B.2.W4, B.2.W5, OW04, OW10, B.2.U5, B.2.K3, B.2.K4	1
C2	Poznanie specyficznych trudności w uczeniu się i zachowaniu u uczniów z różnymi problemami rozwojowymi, neurorozwojowymi, szczególnie najczęściej występującymi (ADHD, zaburzeniem ze spektrum autyzmu, dysleksją, dyskalkulią), zaburzeniami odżywiania oraz uczniów ze szczególnymi uzdolnieniami, z zespołem Tourette'a, a także z uczniem wybitnie zdolnym.	B.2.W4, B.2.W5, B.2.W6, OW04, OW06, OW15, B.2.U6, OU03, OU04, OU12, B.2.K1, OK01, OK07	1
C3	Obowiązki nauczyciela wynikające z opieki nad grupą uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, poznanie technik i metody pracy z takimi uczniami, planowanie pracy nauczyciela, interwencje.	B.2.W4, B.2.W5, B.2.W6, OW04, OW06, OW15, B.2.U6, OU01, OU02, OU03, OU04, B.2.K1, B.2.K4, OK02, OK07	1
C4	Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych w klasie szkolnej. Uczeń ze środowisk zaniedbanych społecznie i kulturowo oraz z doświadczeniem migracyjnym. Uczeń w sytuacji kryzysowej i traumatycznej. Projektowanie działań edukacyjnych dla uczniów z SPE.	B.2.W4, B.2.W5, B.2.W6, OW04, OW06, OW15, B.2.U6, OU01, OU02, OU03, OU04, OU12, B.2.K1, B.2.K2, OK01, OK02, OK03, OK07	1
C5	Edukacja włączająca – wprowadzenie. Indywidualizacja procesu nauczania. Współpraca interdyscyplinarna - współdziałanie nauczycieli, pedagogów specjalnych, psychologów, terapeutów, asystentów oraz rodziców na rzecz ucznia.	OW05, OW15, OU01, OU02, OU03, OU04, OU12, B.2.K3, B.2.K4, OK04, OK07	1
	Liczba godzin:	5	

Forma zajęć: ćwiczenia zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
Cw1	Jak pracować z uczniem o zróżnicowanych potrzebach? - projektowanie działań edukacyjno-terapeutyczno-wspierających	B.2.U5, B.2.U6, B.2.K3, B.2.K4	10
	Liczba godzin:	10	

Wykaz literatury podstawowej

- Kołąkowski, A., Wolańczyk, T., Pisula, A., Skotnicka, M., Bryńska, A. (2016). *ADHD – zespół nadpobudliwości psychoruchowej: Przewodnik dla rodziców i wychowawców*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Mihilewicz, S. (2001). *Dziecko z trudnościami w rozwoju*. Kraków: Impuls.
- Orłowska-Popek, Z., Błasiak-Tytuła, M. (2017). Dziennik wydarzeń jako technika kształtowania kompetencji komunikacyjnej w sytuacji dwujęzyczności. *Conversatoria Linguistica*, 11, 157–170.
- Potempska, E., Kołodziejczyk, A. (2001). *Trening Zastępowania Agresji. Część I*. Warszawa: Remedium.

Wykaz literatury uzupełniającej

- Boraczyńska, M. (2012). *Uczeń zdolny – metody pracy*. Warszawa: Raabe.
- Cieszyńska, J., Korendo, M. (2007). *Wczesna interwencja terapeutyczna*. Kraków: Wydawnictwo Edukacyjne.
- Dąbrowska, A., Steinborn, B. (2019). Zaburzenia zachowania i emocji w zespole Tourette'a. *Child Neurology*, 28(57). <https://doi.org/10.20966/chn.2019.57.450>
- Dobińska, G., Cieślakowska-Ryczko, A. (2019). *Techniki i metody relaksacyjne w wychowaniu, edukacji i terapii*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Dyrda, B. (2012). *Edukacyjne wspieranie uczniów zdolnych: Studium społeczno-pedagogiczne*. Warszawa: ŻAK.
- Mikołajczak, M. (2023). *Wspomaganie rozwoju dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera 2. Poradnik dla rodziców i terapeutów*. Warszawa: Difin.
- Molicka, M. (2002). *Bajkoterapia. O lękach dzieci i nowej metodzie terapii*. Poznań: Media Rodzina.
- Pawliczuk, W., Łobodda, K., Nowińska, A. (2015). Trening Zastępowania Agresji: opis metody, jej skuteczność oraz zastosowanie w praktyce oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży. *Psychiatria i Psychologia Kliniczna*, 15(1), 33–37.
- Pomirska, Z. (2007). *Wygraj z dysortografią. Zbiór ćwiczeń usprawniających umiejętność poprawnego pisanie*. Warszawa: ZNP.
- Reid, G. (2018). *Dysleksja. Podręcznik praktyka*. Gdańsk: Harmonia.
- Słupek, K. (2018). *Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna, dostosowanie wymagań*. Gdańsk: Harmonia.
- Wycisk, J., Ziółkowska, B. (2010). *Młodzież przeciwko sobie: zaburzenia odżywiania i samouszkodzenia – jak pomóc nastolatkom w szkole*. Warszawa: Difin.

Akty prawne:

Akty prawne obowiązujące w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
Pozyskano z: <https://isap.sejm.gov.pl>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	ćwiczenia, ćwiczenia zintegrowane, symulacyjne)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	3
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej / projektu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	3
	Przygotowanie prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	3
Ogółem bilans czasu pracy		25
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1

KARTA KURSU

Nazwa	Wprowadzenie do pedagogiki
Nazwa w j. ang.	<i>Introduction to Pedagogy</i>

Koordynator		Zespół dydaktyczny

Punktacja ECTS*	2	
-----------------	---	--

Opis kursu (cele uczenia się)

Wiedza: Zaznajomienie studentów z podstawowymi kategoriami używanymi w badaniach nad edukacją i wychowaniem

Umiejętności: Przygotowanie studentów do korzystania z wiedzy z zakresu pedagogiki w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych.

Kompetencje społeczne: refleksja nad potrzebą ciągłego rozwoju osobistego, zawodowego i przestrzeganiem etyki zawodowej.

Warunki wstępne

Brak

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu zna i rozumie:	Odniesienie do efektów SKN
Wiedza	system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktycznej; podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty;	B.2.W1
	nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	B.2.W2
	wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne	B.2.W3
	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących;	OW01
	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne;	OW02
	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów;	OW03
	normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym);	OW04
	strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji	OW08
	podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych	OW09
	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem;	OW14
	metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	OW15

	Efekt uczenia się dla kursu umie i potrafi:	Odniesienie do efektów SKN
Umiejętności	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	B.2.U3
	nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym	B.2.U4
	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	OU01
	samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii	OU18

	Efekt uczenia się dla kursu jest zdolny do:	Odniesienie do efektów SKN
Kompetencje społeczne	okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy	B.2.K1
	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej	B.2.K3
	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	B.2.K4
	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;	OK01
	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska	OK05
	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji	OK06
	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	OK07

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	15			15							
30											

Opis metod prowadzenia zajęć

wykład z dyskusją problemową za pomocą MS Teams, prezentacje multimedialne, praca z tekstem, ćwiczenia warsztatowe

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Ćwiczenia warsztatowe	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Prezentacja multimedialna	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium zaliczeniowe
B.2.W1	x						x	x					x
B.2.W2	x						x	x					x
B.2.W3	x	x						x					x
OW01	x						x	x					x
OW02	x	x					x	x					x
OW03	x						x	x					x
OW04	x						x	x					x
OW08	x						x	x					x
OW09	x						x	x					x
OW14	x	x					x	x					x
OW15	x	x					x	x					x
B.2.U3	x						x	x					x
B.2.U4	x	x											
OU01							x	x					x
OU18		x											x
B.2.K1		x						x					
B.2.K3		x					x	x					x
B.2.K4		x						x					
OK01		x						x					
OK05								x					x
OK06								x					x
OK07		x						x					

Kryteria oceny	Udział w dyskusji (zabranie przynajmniej jeden raz głosu lub przygotowanie wypowiedzi), realizacja projektów podczas ćwiczeń; kolokwium zaliczeniowe
----------------	--

Uwagi	Treści kursu, cele uczenia się i efekty uczenia się mogą być realizowane za pomocą zajęć stacjonarnych, w formie hybrydowej lub za pomocą platformy Ms Teams.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Forma zajęć: wykłady			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
W1	Wprowadzenie do pedagogiki jako nauki	B.2.W1, B.2.W2, OW01, OW02	1
W2	Historia i nurty pedagogiczne	B.2.W1, B.2.W2, OW01, OW02	1
W3	Szkoła jako instytucja społeczna	B.2.W1, B.2.W3, OW03, OW04, OW08, OW09	2
W4	Wychowanie i jego konteksty	B.2.W3, OW01, OW02, OW03, OW04	2
W5	Wartości w edukacji	B.2.W3, OW02, OW03, OW04	2
W6	Rola nauczyciela – pedeutologia	B.2.W1, B.2.K3, OW03, OW04, OW14, OW15	2
W7	Szkoła alternatywna i przyszłość edukacji	B.2.W1, B.2.W3, OW01, OW02, OW03, OW08, OW15	2
W8	Kryteria różnicowania subdyscyplin pedagogicznych. Uzasadnienia potrzeby zachowania inter- i transdyscyplinarnego charakteru wiedzy pedagogicznej. Procedury metodologiczne	B.2.W1, OW01, OW02, OW08	3
Liczba godzin:		15	

Forma zajęć: ćwiczenia			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
C1	Podstawowe pojęcia i terminy służące do opisu i rozumienia zjawisk pedagogicznych.	B.2.W1, B.2.U3, OU01	1
C2	Komunikacja edukacyjna i jej zakłócenia	B.2.W3, OW03, OW04, B.2.K1, OK01, OK05,	2
C3	Przedmiot pedagogiki oraz potrzeba interdyscyplinarności pedagogicznej wiedzy służącej profesjonalizacji praktyki. Kryteria subdyscyplinarnego różnicowania przedmiotu	B.2.W1, B.2.W3, B.2.U3, OU01, OU18, OK06	1
C4	Obserwacja i analiza zachowań edukacyjnych	B.2.W3, OW01, OW02, W03, OW04, B.2.K3, B.2.K4	2
C5	Studium przypadku – bariery w uczeniu się	B.2.W1, B.2.W3, OW14, OW15, B.2.U3, B.2.U4, OU01, OU18, B.2.K3, OK05, OK06, OK07	2
C6	Grupy rówieśnicze i struktury socjometryczne	B.2.W3, OW01, OW03, OW09, B.2.U3, OU01, B.2.K1, OK01, OK05	1
C7	Podstawowe metody badań pedagogicznych	B.2.W3, OW01, OW02, OW04, OW15, B.2.U3, OU01, OU18, B.2.K3	1
Liczba godzin:		10	

Forma zajęć: ćwiczenia zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
Cw1	Przełamywanie barier. Jak rozwijać swoje talenty i osiągać sukcesy w edukacji?	B.2.W3, OW14, OW15, B.2.U4, B.2.K3, OK07	2
Cw2	Człowiek i algorytm – wykorzystanie sztucznej inteligencji w pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach	OW02, OW14, OW15, OU18	3
	Liczba godzin:	5	

Wykaz literatury podstawowej

Hejnicka-Bezwińska, T. (2015). *Pedagogika. Podręcznik dla pierwszego stopnia kształcenia na poziomie wyższym*. Warszawa: Difin.

Kunowski, S. (2011). *Podstawy współczesnej pedagogiki. Podręcznik akademicki*. Warszawa: Wydawnictwo Salezjaskie.

Kwieciński, Z., Śliwerski, B. (2019). *Pedagogika*. Warszawa: PWN.

Melosik, Z. (2013). *Kultura popularna i tożsamość młodzieży. W niewoli władzy i wolności*. Kraków: Impuls.

Śliwerski, B. (2012). *Pedagogika ogólna*. Kraków: Impuls.

Wykaz literatury uzupełniającej

Albański, Ł. (2019). Bielszy odcień inteligencji: o różnicach rasowych i etnicznych w kontekście badań nad inteligencją. *Studia Edukacyjne*, 53, 239–254.

Albański, Ł., Kowalski, M. (2022). Some concerns about automated teaching in times of the COVID-19 pandemic: A call for prevention schemes. *Resocjalizacja Polska*, 23, 103–116.

Holmes, W., Bialik, M., Fadel, C. (2023). Artificial intelligence in education. W: Ch. Stükelberger, P. Duggal (red.), *Data ethics: Building trust: How digital technologies can serve humanity* (s. 621–653). Globethics Publications.

Jaworowska, T., Leppert, R. (red.). (2001). *Wprowadzenie do pedagogiki. Wybór tekstów*. Kraków: Impuls.

Koziej, S. (2023). Możliwości wykorzystania sztucznej inteligencji do wspierania edukacji inkluzyjnej. *Student Niepełnosprawny. Szkice i rozprawy*, 23(16), 11–20.

Kupisiewicz, Cz., Kupisiewicz, M. (2009). *Słownik pedagogiczny*. Warszawa: PWN.

Lewowicki, T. (2007). *O tożsamości, kondycji i powinnościach pedagogiki*. Warszawa-Radom: Instytut Technologii Eksploatacji – PIB.

Mitschke, K. (2019). *Kiedy szkoła jest problemem*. Szczecin: Wydawnictwo Natuli.

Śliwerski, B. (2011). *Współczesna myśl pedagogiczna. Znaczenia, klasyfikacje, badania*. Kraków: Impuls.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, ćwiczenia zintegrowane)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie się do dyskusji po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie prezentacji na podany temat (praca w grupie)	4
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	5
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU

Nazwa	Praktyka psychologiczno-pedagogiczna	
Nazwa w j. ang.	<i>The Psychological and Pedagogical Teaching Practice</i>	
Koordynator		Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem praktyki psychologiczno-pedagogicznej przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela jest zapoznanie się ze specyfiką szkoły/placówki, w której praktyka jest odbywana, w tym gromadzenie doświadczeń związanych z:

- obserwowaniem spontanicznych i intencjonalnie prowadzonych działań nauczycieli i aktywności uczniów/wychowanków w szkole,
- współdziałaniem z opiekunem praktyk w zakresie planowania i prowadzenia zajęć,
- pełnieniem roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności z:
- pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami/wychowankami,
- zarządzaniem grupą,
- diagnozowaniem indywidualnych potrzeb oraz specyficznych i niespecyficznych sytuacji uczniów/wychowanków oraz okoliczności ich wystąpienia wraz z uwzględnieniem ich trafnej identyfikacji, charakterystyki, dogłębnej analizy i opisu (w formule studium przypadku)
- konfrontowaniem nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza o podstawowych kategoriach używanych w badaniach nad edukacją i wychowaniem; znajomość systemu oświaty; o roli nauczyciela i koncepcji pracy nauczyciela; głównych koncepcjach rozwoju ucznia, podstawowa wiedza na temat metod takich, jak: obserwacja, analiza dokumentów, wywiad, ankieta, socjometria, pomiar dydaktyczny
Umiejętności	korzystania z wiedzy z zakresu pedagogiki w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych; rozumienia różnic indywidualnych i kontekstu edukacyjnego; znajomość warunków wpływających na uczenie się, rozwoju mowy, emocji i motoryki
Kursy	Wprowadzenie do pedagogiki, Wprowadzenie do psychologii, Komunikacja interpersonalna, Dydaktyka ogólna, Praca nauczyciela – wychowawcy w szkole, Psychologia rozwojowa

Efekty uczenia się

	Efekty uczenia się dla kursu absolwent zna i rozumie:	Odniesienie do efektów SKN
Wiedza	zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają;	B.3.W1.
	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego;	B.3.W2.
	zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.	B.3.W3.

	Efekty uczenia się dla kursu absolwent umie i potrafi:	Odniesienie do efektów SKN
Umiejętności	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze	B.3.U1.
	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów	B.3.U2.
	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas	B.3.U3.
	wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo- -wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich	B.3.U4.
	zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych	B.3.U5.
	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk	B.3.U6.

	Efekty uczenia się dla kursu absolwent jest gotów do:	Odniesienie do efektów SKN
Kompetencje społeczne	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy oraz skutecznie współpracuje z uczniami	B.3.K1.
	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	OK01
	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	OK02
	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	OK07

Organizacja													
Forma zajęć	W	Ćwiczenia											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	-	-		-		-		30		-		-	
30	-	-		-		-		30		-		-	

Opis metod prowadzenia zajęć

- analiza przypadku
- obserwacja
- dyskusja
- analiza dokumentów
- asystowanie wychowawcy
- mikronauczanie – prowadzenie lekcji/zajęć wychowawczych

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Analiza dokumentów	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny
B.3.W1.		x	x		x	x		x				
B.3.W2.		x	x		x	x		x				
B.3.W3.		x	x		x	x		x				
B.3.U1.		x	x			x		x				
B.3.U2.		x	x			x		x				
B.3.U3.		x	x			x		x				
B.3.U4.		x	x			x		x				
B.3.U5.		x	x			x						
B.3.U6.		x	x		x	x		x				
B.3.K1.		x	x					x				
OK01		x	x					x				
OK02		x	x					x				
OK07		x	x					x				

Kryteria oceny	Warunki zaliczenia przedmiotu: • Obecność na praktyce i realizacja zadań wynikających z instrukcji praktyki psychologiczno-pedagogicznej w czasie i zakresie określonym standardami kształcenia nauczycieli. • Pozytywna ocena zawarta w opinii na temat praktycznych działań Studenta, sporządzona przez opiekuna praktyk z ramienia szkoły/placówki. • Przedstawienie w ustalonym terminie kompletnej (zgodnej z wytycznymi i poprawnej formalnie i merytorycznie) dokumentacji praktyki.
Uwagi	-

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Zapoznanie się ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana i środowiskiem w jakim działa w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz dokumentami szkoły (statut, plan pracy szkoły, plany profilaktyczno-wychowawcze, program realizacji doradztwa zawodowego). 2. Zapoznanie się z dokumentacją prowadzoną przez psychologa i pedagoga szkolnego, w tym między innymi z: planami działań wspierających ucznia, kartami rozpoznawania indywidualnych potrzeb ucznia, arkuszami indywidualnych programów edukacyjnych, arkuszami indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych. 3. Obserwowanie godzin do dyspozycji wychowawcy. 4. Obserwowanie zajęć w świetlicy szkolnej, zajęć dodatkowych, kółek zainteresowań, pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach i zorganizowanych wyjść grup uczniów. 5. Obserwowanie zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej wraz z analizą ich scenariuszy, np.: rozwijających uzdolnienia, dydaktyczno-wyrównawczych, specjalistycznych, np. korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych), innych zajęć o charakterze terapeutycznym (arteterapia: muzykoterapia, biblioterapia, teatroterapia), dogoterapia itp., zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (opcjonalnie: uczestnicząca rady pedagogicznej i zespołu wychowawców. 6. Asystowanie nauczycielowi wychowawcy w planowaniu i prowadzeniu godzin wychowawczych. 7. Planowanie i samodzielne prowadzenie godzin wychowawczych/zajęć o charakterze opiekuńczo-wychowawczym pod nadzorem opiekuna praktyk. 8. Analizowanie wspólnie z opiekunem praktyki i/lub nauczycielem akademickim prowadzącym zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, zdarzeń i sytuacji obserwowanych lub doświadczanych w czasie praktyk.	B.3.W1., B.3.W2., B.3.W3., B.3.U1., B.3.U2., B.3.U3., B.3.U4., B.3.U5., B.3.U6., B.3.K1., OK01, OK02, OK07
--	---

Wykaz literatury podstawowej

- Brudnik, E., Moszyńska, A., Owczarska, A. (2003). *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*. Kielce: Wydawnictwo Jedność.
- Dzierzgowska, I. (2004). *Jak uczyć metodami aktywnymi*. Warszawa: Fraszka Edukacyjna.
- Hattie, J. (2015). *Widoczne uczenie się dla nauczycieli (Visible learning for teachers)*. Warszawa: Centrum Edukacji Obywatelskiej.
- Jąder, M. (2013). *Efektywne i atrakcyjne metody pracy z dziećmi*. Kraków: Impuls.
- Kędrecka-Feldman, E. (1999). *Aktywizować? Ależ to całkiem proste: wybrane metody i techniki aktywizacji uczniów*. Warszawa: CODN.
- Kwaterna, A. (2014). Praktyczne implikacje zniekształceń poznawczych i ich znaczenie w wyjaśnianiu (d)efektów skutecznego oddziaływania nauczycieli – wybrane zagadnienia. W: A. Domagała-Kręcioch, B. Majerek (red.), *Szkoła jako przestrzeń edukacyjnego (nie)porozumienia* (s. 27-45). Kraków: Impuls.
- Kwaterna, A., Demeshkant, N. (2020). Praktyki pedagogiczne w szkole jako kluczowy element uniwersyteckiej profesjonalizacji nauczycieli w Polsce. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Litterarum et Linguae Polonae*, 11(315), 179–183.
- Kwaterna, A., Łukasik, J. M., Kowal, S. (2018). *Odpowiedzialność, wspólnotowość, współpraca w szkole. Nauczyciele i rodzice*. Kraków: Impuls.

Wykaz literatury uzupełniającej

- Kwaterna, A., Mądry-Kupiec, M. (2017). Edukacyjne znaczenie intra- i interpersonalnych relacji nauczyciel–uczeń w nawiązaniu do analizy transakcyjnej. *Edukacyjna Analiza Transakcyjna*, 6, 88–108.
- Maksymowska, E., Sobolewska, Z., Werwicka, M. (2006). *Wychowywać ucząc*. Warszawa: Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli. (z przewodnikiem dla realizatora programu)
- Putkiewicz, E. (2002). *Proces komunikowania się na lekcji*. Warszawa: Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej.
- Rubacha, K. (2008). Schemat studium przypadku. W: *Metodologia badań nad edukacją*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza ŁOŚGRAF.
- Vopel, W. K. (2002). *Umiejętność współpracy w grupach* (cz. 1 i 2). Kielce: Jedność.
- West, E. (2012). *Przełamywanie pierwszych lodów. Integracja i aktywizacja grupy*. Warszawa: Wolters Kluwer.

Akty prawne:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. 2017 poz. 1743 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2018 poz. 2140).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425 z późn. zm.).

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	-
	Praktyka	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	4
	Przygotowanie scenariuszy zajęć opiekuńczo-wychowawczych	5
	Opracowanie dokumentacji praktyki	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	-
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2

KARTA KURSU

Nazwa	Dydaktyka ogólna	
Nazwa w j. ang.	<i>The General Didactics</i>	
Koordynator		Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- klasyczne i współczesne teorie dotyczące rozwoju człowieka, wychowania, nauczania uczenia się oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów oraz potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać;
- rolę nauczyciela-wychowawcy w kształtowaniu postaw i zachowań uczniów;
- edukację włączającą, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;
- treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem;
- metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- diagnozować potrzeby, możliwości i zdolności każdego ucznia oraz projektować i realizować zindywidualizowane programy kształcenia i wychowania;
- tworzyć sytuacje motywujące do nauki, analizować ich skuteczność i modyfikować działania dydaktyczne w celu osiągnięcia pożądanych efektów uczenia się;
- podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy samokształceniowej oraz promować osiągnięcia uczniów;
- rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów rozwijając kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów;
- skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań uczniów;
- wykorzystywać proces oceniania uczniów i udzielać im informacji zwrotnej do stymulowania ich pracy nad własnym rozwojem;
- pracować z dziećmi pochodzącymi ze środowisk odmiennych kulturowo i posiadającymi ograniczoną znajomość języka polskiego;
- odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;
- samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych i technologii

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w swojej działalności oraz
- kierowania się szacunkiem dla każdego człowieka;
- budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi uczestnikami procesu kształcenia, w tym rodzicami i opiekunami uczniów, a także do włączania ich w działania sprzyjające efektywnemu nauczaniu;
- porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, będącymi w różnej

kondycji emocjonalnej; rozwiązywania konfliktów przez dialog i tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;

Efekty uczenia się

	Efekty uczenia się dla kursu <i>absolwent zna i rozumie:</i>	Odniesienie do efektów SKN
Wiedza	- usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych;	C.W1.
	- zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;	C.W2.
	- współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów;	C.W3.
	- zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne;	C.W4.
	- konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela;	C.W5.
	- sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnętrzny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną;	C.W6.
	- znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu.	C.W7.
	- zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji	OW05
	- zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania	OW06

	Efekty uczenia się dla kursu <i>absolwent potrafi:</i>	Odniesienie do efektów SKN
Umiejętności	- zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; - zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej; - dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów; - wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę; - zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym; - dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej; - poprawnie posługuje się językiem ojczystym, wykazując troskę o kulturę i etykę wypowiedzi własnej i uczniów - monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły - odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku - samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii	C.U1. C.U2. C.U3. C.U4. C.U5. C.U6. C.U8 OU11 OU13 OU18

	Efekty uczenia się dla kursu <i>absolwent jest gotów do:</i>	Odniesienie do efektów SKN
Kompetencje społeczne	- twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów; - skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu - posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka - budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	C.K1. C.K2. OK01 OK02

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	15	-		30		-		-		-		-	
45													

Opis metod prowadzenia zajęć

- wykład problemowy
- wykład konwersatoryjny
- metoda warsztatowa
- metoda działań praktycznych/projekty
- case study
- mikronauczanie
- dyskusja

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (eset)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
C.W1		X					X	X				X	
C.W2		X					X	X				X	
C.W3		X					X	X				X	
C.W4						X		X				X	
C.W5						X		X				X	
C.W6						X		X				X	
C.W7		X				X	X	X		X		X	
OW05		X				X		X				X	
OW06		X				X	X	X		X		X	
C.U1		X					X	X		X		X	
C.U2		X					X	X		X		X	
C.U3		X				X		X		X		X	
C.U4						X		X		X		X	
C.U5						X		X				X	
C.U6						X		X		X		X	
C.U8		X				X	X	X		X		X	
OU11		X				X	X	X		X		X	
OU13		X				X		X				X	
OU18						X		X		X		X	
C.K1.		X						X				X	
C.K2.		X				X	X	X				X	
OK01		X				X		X				X	
OK02		X						X					

Kryteria oceny	Warunki zaliczenia z ćwiczeń: aktywny udział w ćwiczeniach, zaliczenie wszystkich zleconych zadań indywidualnych i grupowych. Egzamin testowy o zróżnicowanej metodologii konstruowania pytań; w formie pisemnej; warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest posiadanie zaliczenia z wykładów i ćwiczeń. Kryteria oceniania: 91 – 100% bardzo dobry (5.0), 81 – 90% plus dobry (4.5), 71 – 80% dobry (4.0), 61 – 70% plus dostateczny (3.5), 51 – 60% dostateczny (3.0), 50% i poniżej 50% niedostateczny (2.0)
Uwagi	Wykłady prowadzone są w trybie zdalnym

Treści merytoryczne (wykaz tematów zgodnych z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. z późn. zm. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*)

Forma zajęć: wykłady			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
W1	Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna. Przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki. Dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe. Główne nurty myślenia o edukacji szkolnej i szkole.	C.W1, C.W2	1
W2	Współczesne koncepcje nauczania. Cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania i ich rodzaje; zasady dydaktyki; metody nauczania; treści nauczania - program nauczania a podstawa programowa; organizacja procesu kształcenia i pracy uczniów	C.W3, C.W2, OW06	2
W3	Lekcja jako jednostka dydaktyczna. Budowa, modele lekcji i ich struktura; sztuka prowadzenia lekcji; style i techniki pracy z uczniami; środki dydaktyczne, korzystanie z otwartych zasobów edukacyjnych, samodzielne tworzenie narzędzi dydaktycznych	C.W4, C.W3, OW06	3
W4	Projektowanie działań edukacyjnych dostosowanych do potrzeb i możliwości ucznia, w szczególności możliwości psychofizycznych i tempa uczenia się; wyrównywanie szans edukacyjnych; odkrywanie i rozwijanie predyspozycji i uzdolnień; indywidualizacja i personalizacja pracy z uczniem (projektowanie indywidualnych ścieżek kształcenia i ich realizacja), nauczanie w klasie zróżnicowanej; przygotowania uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomia dydaktyczna nauczyciela.	C.W5, OW05, OW06	3
W5	Ocenianie osiągnięć szkolnych uczniów; ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania; wewnątrzszkolny system oceniania; rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; ocena efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działań szkoły; edukacyjna wartość dodana	C.W6, OW06	3
W6	Język jako narzędzie pracy nauczyciela; praca z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego; metody porozumiewania się w celach dydaktycznych: wykładanie i zadawanie pytań, stymulowanie aktywności komunikacyjnej uczniów; praktyczne aspekty wystąpień publicznych; etykieta korespondencji tradycyjnej i elektronicznej.	C.W7, OW06	3
	Liczba godzin:	15	

Forma zajęć: ćwiczenia			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
C1	Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne. Style kierowania klasą; ład i dyscyplina; procesy społeczne w klasie; metody integracji klasy szkolnej; tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce; sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	C.W2, C.U1, C.U2, C.K1, OK01, OK02	2
C2	Cele i treści nauczania. Klasyfikacja celów: poznawcze, emocjonalno-wychowawcze, działaniowe. Dobór treści nauczania adekwatnych do poziomu edukacyjnego uczniów. Zróżnicowanie treści w kontekście indywidualizacji i inkluzji. Współpraca interdyscyplinarna na rzecz ucznia.	C.W3, C.W4, C.W5, OW05, C.U1, C.U2, C.U3, C.U4, OU18, C.K1, OK02	2
C3	Metody, środki i formy pracy. Metody kształcenia: wykład, dyskusja, praca projektowa, problemowa. Środki dydaktyczne (wizualne, audiowizualne, ICT). Organizacja procesu nauczania (praca indywidualna, grupowa).	C.W3, C.W4, C.W5, C.U1, C.U2, C.U3, C.U4, OU13, OU18, C.K1, OK01, OK02	3
C4	Organizacja i planowanie dydaktyki. Etapy lekcji / zajęć – fazy planowania i realizacji. Konstruowanie planów dydaktycznych i konspektów. Harmonogramowanie i realizacja procesów dydaktycznych. Metody indywidualizacji i personalizacji pracy z uczniem o różnych potrzebach edukacyjnych.	C.W4, C.W5, C.W6, OW05, C.U1, C.U2, C.U3, C.U4, C.U5, OU13, OU18, C.K1, OK01, OK02	3
C5	Ocena i ewaluacja. Rodzaje oceniania: diagnostyczne, bieżące, podsumowujące. Narzędzia oceniania: testy, obserwacje, projekty, portfolio. Ewaluacja procesu kształcenia i własnej pracy nauczyciela. Samoocena pracy nauczyciela i autorefleksja. Doskonalenie umiejętności poprzez superwizję i mentoring.	C.W6, OW06, C.U6, OU11, OU18, C.K1, OK01, OK02	3
C6	Praktyczne umiejętności komunikacji głosowej. Zasady pracy głosem i profilaktyka przeciążenia głosu. Techniki efektywnego porozumiewania się (intonacja, artykulacja). Adaptacja głosu do warunków dydaktycznych: przestrzeń lekcyjna, duże grupy. Kultura języka i etyka zawodowa nauczyciela.	C.W7, C.U8, OU18, C.K2	2
	Liczba godzin:	15	

Forma zajęć: ćwiczenia zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
Cw1	Cele, środki dydaktyczne, metody, ewaluacja. Odpowiedzialność, etyka, relacje w zespole nauczycielskim, w grupie uczniów. Zarządzanie klasą i budowanie autorytetu. Integracja klasy szkolnej. Praca z dokumentacją nauczycielską. Dziennik lekcyjny, arkusz obserwacji, scenariusze.	C.U1, C.U2, OU11, OU18, C.K1, OK01, OK02	4
Cw2	Wprowadzenie do obserwacji pedagogicznej. Rozpoznawanie stylów uczenia się, różnic indywidualnych. Praca indywidualna, grupowa, metody aktywizujące. Dostosowanie form do warunków szkoły. Dobór metod nauczania a poziom edukacyjny uczniów. Praktyczne przykłady metod aktywizujących. Planowanie strategii dostosowanych do grupy.	C.U1, C.U2, C.U3, C.U4, OU18, C.K1, C.K02, OK01, OK02	5
Cw3	Tworzenie konspektu lekcji zgodnego z podstawą programową. Przygotowanie i prowadzenie lekcji próbnej. Komunikacja nauczyciel–uczeń: sytuacje trudne i wspierające. Ćwiczenia w komunikatach wspierających. Informacja zwrotna i analiza stylu pracy. Ewaluacja pracy ucznia i samoocena nauczyciela. Ocenianie kształtujące vs. sumujące. Jak zbierać informacje zwrotne od uczniów i nauczycieli-opiekunów. Planowanie rozwoju kompetencji dydaktycznych studenta.	C.U1, C.U2, C.U3, C.U4, C.U5, C.U6, C.U8, OU13, OU18, C.K1, C.K2, OK01, OK02	6
	Liczba godzin:	15	

Wykaz literatury podstawowej

- Bąbel P., Wiśniak M., (2019), *12 zasad skutecznej edukacji, czyli Jak uczyć żeby nauczyć*, Gdańsk
- Bereźnicki F., (2018), *Dydaktyka szkolna dla kandydatów na nauczycieli*, Kraków
- Budzik M., (2019), *Ocenianie kształtujące. Praktyczne wskazówki dla nauczycieli*, Warszawa
- Dylak S. (red.), (2011), *Metodyka kształcenia strategią wyprzedzającą*, Poznań
https://edustore.eu/pliki/Strategia_Kształcenia_Wyprzedzajacego.pdf
- Kordziński J., (2022), *Nowoczesne nauczanie*, Warszawa
- Kowalewski M., (2021), *Ocenianie wspierające w budowaniu jakości praktyki edukacyjnej szkoły*, Łódź
- Kruszewski K., (2017), *Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela*, Warszawa
- Kwata A., (2010), *Kręta droga do metodycznej efektywności nauczyciela* [w:] Kwata A., Cieśla P. (red.), *Rola i zadania dydaktyk przedmiotowych w kształceniu nauczycieli*, Kraków
- Kwata A., (2014), *Zakresy kompetencji nauczyciela do pracy z uczniem wybitnie zdolnym* [w:] H. Stępniewska-Gębik, J. Rybska-Kłapa (red.). „Teoretyczne i praktyczne konteksty specjalnych potrzeb edukacyjnych”, Kraków
- Kwata A., (2015), *Praktyczne implikacje zniekształceń poznawczych i ich znaczenie w wyjaśnianiu (d)efektów skutecznego oddziaływania nauczycieli - wybrane zagadnienia*[w:] A. Domagała-Kręcioch, B. Majerek, *Szkoła jako przestrzeń edukacyjnego (nie)porozumienia*, Kraków: Impuls,
- Kwata K. Kocoń-Rychter, K. Okulicz-Kozaryn, Z. Sołtys, M. Zasuńska, (2021), *Good Behavior Game - Gra w Dobre Zachowania. Alternatywa dla tradycyjnych metod zarządzania klasą - doniesienie z badań ewaluacyjnych w Polsce* [w:] L. Zabłocka-Żytka, J.Cz. Czabała (red.) „Promocja Zdrowia psychicznego - od teorii do praktyki”.
- Lamri J., (2021), *Kompetencje XXI wieku. Kreatywność, komunikacja, krytyczne myślenie, kooperacja*, Warszawa
- Moss M., Brookhart S.M., (2017), *Cele uczenia się. Jak pomóc uczniom zrozumieć każdą lekcję*, <https://aktywnaedukacja.ceo.org.pl/content/cele-uczenia-sie-moss-brookhart>
- Nelsen J., (2020), *Pozytywna dyscyplina*, Warszawa
- Paszkowska A., (2019), *Trudne sytuacje w klasie szkolnej. Identyfikacja, propozycje rozwiązań*, Warszawa
- Petlak E., (2017), *Innowacje w nauczaniu szkolnym*, Kraków

Wykaz literatury uzupełniającej

- Bellanca J.A., (ed.) (2015). *Deeper learning. Beyond 21st Century Skills*. Bloomington: Solution Tree Press.
- Brophy J.E., (2008), *Motivating Students to Learn*, New Jersey [Wydanie polskie: Motywowanie uczniów do nauki, PWN, 2012]
- Burden P. R., Byrd D.M., (2019), *Methods for Effective Teaching: Meeting the Needs of All Students*, Eight Edition, London
- Bruner J., (2010), *Kultura edukacji*, Kraków
- Cohen L., Manion L., Morrison K., (2003), *Wprowadzenie do nauczania*, Poznań
- Dzierzgowska I., (2007), *Jak uczyć metodami aktywnymi*, Warszawa
- Gołębniak B. D., (2002), *Uczenie metodą projektów*, Warszawa
- Harmin M., (2015), *Jak motywować uczniów do nauki*, Warszawa
- Kwaterna A., Cieśla P. (red.), (2010), *Rola i zadania dydaktyk przedmiotowych w kształceniu nauczycieli*, Kraków
- Kwaterna A., (2015), *Nauczyciel-Kreator: twórcze potencjały tkwiące w zawodowej roli nauczyciela a kształtowanie kreatywności uczniów*. [w:] A. Kwaterna, S. Kowal, E. Zawisza, (red.), „Nauczyciel - między etosem a presją rzeczywistości. Wielowymiarowość kompetencji współczesnego nauczyciela”, Tom I, Będzin
- Kwaterna A., Mądry-Kupiec M. (2017), *Edukacyjne znaczenie intra- i interpersonalnych relacji nauczyciel-uczeń w nawiązaniu do analizy transakcyjnej*, [w:] „Edukacyjna Analiza Transakcyjna”, 2017 nr 6, s. 88-108.
- Limont W., *Uczeń zdolny*, (2012), Sopot
- Niemierko B., (2012), *Kształcenie szkolne*, Warszawa
- OECD (2018), *Teaching for the Future: Effective Classroom Practices To Transform Education*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264293243-en>.
- Pellegrino, J. W., & Hilton, M. L. (Eds.). (2012). *Education for life and work: Developing transferable knowledge and skills in the 21st century*. Washington, DC: National Academies Press.
- Pople J., (1997), *Uczeń trudny – jak go skłonić do nauki*, Warszawa
- Ripp P., (2017), *Uczyć (się) z pasją*, Słupsk
- Sterna D., (2016), *Uczę się uczyć. Ocenianie kształtujące w praktyce*, Warszawa
- Winkler M., Commichau A., (2008), *Sztuka prowadzenia wykładów i lekcji*, Kraków

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	8
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	8
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	6
	Przygotowanie do egzaminu	6
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

KARTA KURSU

Nazwa	EMISJA GŁOSU
Nazwa w j. ang.	VOICE EMISSION TRAINING

Koordinator		Zespół dydaktyczny

Punktacja ECTS*	1
-----------------	---

Opis kursu (cele uczenia się)

Wiedza: opanowanie podstaw konstrukcji wypowiedzi i metod zadawania pytań ułatwiających komunikowanie się, podstawowa wiedza służąca rozpoznawaniu własnych i cudzych deficytów komunikacyjnych w celu poszukiwania sposobu ich pokonania, znajomość wybranych narzędzi unikania błędów w komunikowaniu się, świadomość roli oddechu i higieny głosu dla procesu komunikowania się.

Umiejętności: umiejętność słuchania, prowadzenia i podtrzymywania konwersacji, weryfikacji klarowności wysłanego komunikatu, umiejętność wzbogacania wypowiedzi, zarówno w sferze werbalnej, jak pozawerbalnej, z naciskiem na wykorzystanie możliwości, jakie daje prozodia, sterowanie głośnością wypowiedzi, unikanie forsowania strun głosowych i pomoc w ich szybkiej regeneracji, swoboda w stosowaniu środków ekspresji w celu podtrzymywania zainteresowania audytorium.

Kompetencje społeczne: gotowość do nawiązywania swobodnego kontaktu z każdym potencjalnym rozmówcą, okazywanie zrozumienia i szacunku dla przedstawiciela każdego środowiska, bez względu na jego wiek i wykształcenie, dopasowanie zabarwienia emocjonalnego do kontekstu komunikacyjnego.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza na temat roli spółgłosek i samogłosek w mówieniu, świadomość znaczenia starannej wymowy dla komunikowania się.
Umiejętności	Potrafi współpracować z grupą.
Kursy	

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu Absolwent zna i rozumie:	Odniesienie do efektów SKN
	znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu	C.W7.
	podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi	OW13

Umiejętności	Efekt uczenia się dla kursu Absolwent umie i potrafi:	Odniesienie do efektów specjalności owych
	posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu	C.U7
	poprawnie posługiwać się językiem polskim	C.U8
	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu	OU15
	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu	OU16

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu Absolwent jest gotów do:	Odniesienie do efektów specjalności owych
	skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu	C.K2

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	-	-		15		-		-		-		-

Opis metod prowadzenia zajęć

Metody dydaktyczne:

- asymilacja wiedzy: wykład konwersatoryjny, dyskusja, pogadanka, opis, praca z tekstem,
- samodzielne dochodzenia do wiedzy: problemowa, przypadków, sytuacyjna
- praktyczne: ćwiczebne, relaksacyjne, poprawiające koncentrację,

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Ćwiczenia praktyczne na zajęciach	Projekt indywidualny	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Przygotowanie do zajęć i praca w czasie zajęć	Prezentacja ustna
C.W7					x		x		X		x	X
OW13					x		x		X		x	X
C.U7					x		x				x	X
C.U8					x		x		X		x	X
OU15					x		x		X		x	X
OU16					x		x				x	X
C.K2					X		X				X	X

Kryteria oceny	• regularna obecność na zajęciach w wymiarze większym niż połowa czasu zajęć (dozwolona jest nieobecność usprawiedliwiona), • aktywność i poprawność merytoryczna w dyskusji, • przygotowanie do zajęć i praca w czasie zajęć, oceniany jest rozwój umiejętności przez cały semestr pracy na zajęciach • regularne i aktywne uczestnictwo w zajęciach, • przygotowanie krótkiej wypowiedzi (recytacja lub interpretacja tekstu) pod kątem techniki głosu, z uwzględnieniem prawidłowej artykulacji oddechu i akcentu
----------------	--

Uwagi	W przypadku całkowitej, usprawiedliwionej nieobecności, student jest zobowiązany do zrealizowania zajęć w formie zdalnej w ramach dyżurów prowadzącego i napisania pracy o treści ustalonej z prowadzącym
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Forma zajęć: ćwiczenia			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
C1	Wprowadzenie do emisji głosu. Znaczenie głosu w pracy nauczyciela. Higiena głosu – profilaktyka przeciążeń. Anatomiczne uwarunkowania wydobywania głosu.	C.W7, OW13, C.U7, OU16	1
C2	Prawidłowy oddech. Oddychanie przeponowo-żebrowe. Cele ćwiczeń oddechowych, relaksacyjnych, sposoby poprawiania koncentracji. Związek między oddechem a brzmieniem głosu.	C.W7, OW13, C.U7, OU16, C.K2	1
C3	Fonacja – artykulacja – dykcja. Ćwiczenia na wyrazistość mowy. Redukcja błędów wymowy. Praktyka płynnej wypowiedzi.	C.W7, C.U7, C.U8, OU16, C.K2	2
C4	Umiejętność samoobserwacji i nawyk notowania spostrzeżeń na temat roli emocji wspierających lub blokujących proces porozumiewania się; rola swobody ruchu i efektywnego oddechu w komunikowaniu się. Pojęcia neurocepcji i koregulacji jako mechanizmów wspomagających procesy komunikacyjne.	OW13, C.U7, OU16, C.K2	3
C5	Głos w sytuacjach dydaktycznych. Mówienie w przestrzeni klasy – projekcja głosu. Głos jako narzędzie komunikacji i autorytetu. Interpretacja tekstów dydaktycznych z uwzględnieniem nastawienia emocjonalnego.	C.W7, OW13, C.U7, C.U8, OU15, OU16, C.K2	3
	Liczba godzin:	10	

Forma zajęć: ćwiczenia zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych			
Symbol zajęć:	Tematyka zajęć:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Liczba godzin
Cw1	Prawidłowy oddech. Oddychanie przeponowo-żebrowe. Ćwiczenia oddechowe, relaksacyjne, sposoby poprawiania koncentracji.	C.U7, OU16, C.K2	1
Cw2	Fonacja – artykulacja – dykcja. Ćwiczenia na wyrazistość mowy. Redukcja błędów wymowy. Praktyka płynnej wypowiedzi.	C.U7, C.U8, OU16, C.K2	2
Cw3	Praca nad kształtowaniem samoobserwacji i wytworzeniem nawyku notowania spostrzeżeń na temat roli emocji wspierających lub blokujących proces porozumiewania się, wypracowaniem swobody ruchu i efektywnego oddechu w komunikowaniu się.	C.U7, OU16, C.K2	1
Cw4	Mówienie w przestrzeni klasy – projekcja głosu. Ćwiczenia ekspresji emocjonalnej i akcentu logicznego. Czytanie tekstów dydaktycznych z różnym nastawieniem emocjonalnym.	C.W7, OW13, C.U7, C.U8, OU15, OU16, C.K2	1
Liczba godzin:		5	

Wykaz literatury podstawowej:

Bednarek, J.D. (2005). *Ćwiczenia wyrazistości mowy*. Wrocław: Wydawnictwo Naukowe
 Tarasiewicz, B. (2003). *Mówię i śpiewam świadomie*. Kraków: Universitas

Wykaz literatury uzupełniającej

Deb, D. (2021) *Teoria poliwalgalna w praktyce*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego
 Deb, D. (2022) *Zakotwiczeni*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego
 Milczanowski, J. (2021) *Podręcznik instruktora teatralnego*. Nowy Sącz
 Toczyska, B. (2007) *Głośno i wyraźnie*. Gdańsk: GWP
 Walczak-Deleżyńska, M. (2004) *Aby język giętki...* Wrocław: Wydawnictwo PWST
 Wielki słownik poprawnej polszczyzny pod red. A Markowskiego, Warszawa 2007

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Konwersatorium (ćwiczenia, ćwiczenia praktyczne)	15
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca indywidualna)	5
Ogółem bilans czasu pracy		25
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1